

Transformări GEOMETRICE 2D

Prof. univ. dr. ing. Florica Moldoveanu

Transformari GEOMETRICE(1)

2

Obiectele 2D/3D sunt reprezentate prin:

- Coordonatele varfurilor, raportate la un sistem de coordonate carteziane 2D sau 3D;
- Atribute topologice (laturi, ciclul de laturi al unei fete, s.a.);
- Atribute de aspect: culoare, tipul de interior pentru suprafete 2D, atribute de material(ex.: reflexia/refractia luminii de catre suprafata), texturi, s.a.

Transformarile geometrice se aplica (coordonatelor) varfurilor obiectului si nu afecteaza atributele sale!

Transformari GEOMETRICE(2)

3

- Sunt operatii fundamentale in sinteza imaginilor
- Folosite pentru:
 - Redarea desenelor la diferite marimi
 - Compunerea desenelor sau a scenelor 3D
 - Realizarea animatiei
 - Transformarea obiectelor dintr-un spatiu logic, in care sunt definite, in spatiul fizic de afisare
 - Etc.

Transformari GEOMETRICE 2D(1)

4

1. TRANSFORMARI GEOMETRICE ELEMENTARE

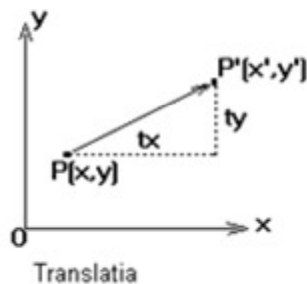
- Translatia
- Scalarea fata de origine
- Rotatia fata de origine
- Forfecarea fata de origine
- Oglindiri fata de axele principale, fata de origine

Transformari geometrice 2D elementare(1)

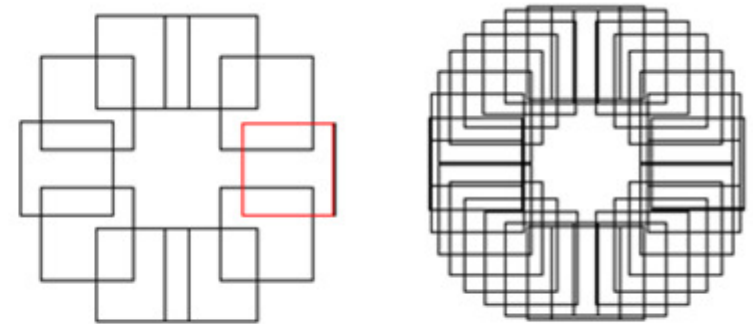
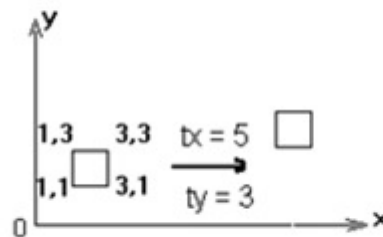
5

- Translatia

Este definita printr-un vector, $T[t_x, t_y]$.

$$x' = x + t_x$$
$$y' = y + t_y$$

Translatia patratului pe circumferinta unui cerc

Se doreste o reprezentare matriciala a transformarilor, necesara pentru compunerea lor.

$$P(x,y) \rightarrow [x,y] \text{ si } P(x', y') \rightarrow [x',y']$$

Se doreste: $[x', y'] = [x, y] * M \rightarrow$ Nu exista o matrice de 2x2 pt exprimarea translatiei in coordonate carteziane

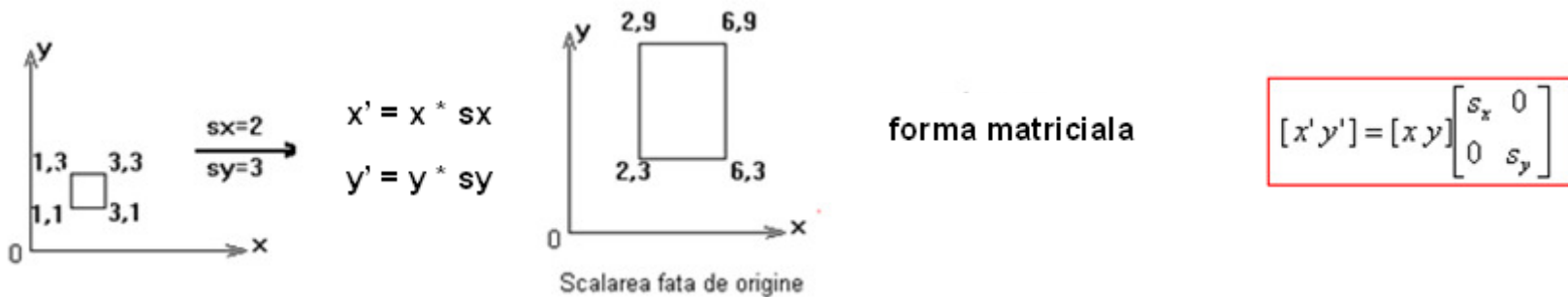
Transformari geometrice 2D elementare(2)

6

Scalarea fata de origine

Este definita prin 2 numere reale, de regula pozitive:

- s_x - scalarea de-a lungul axei OX
- s_y - scalarea de-a lungul axei OY

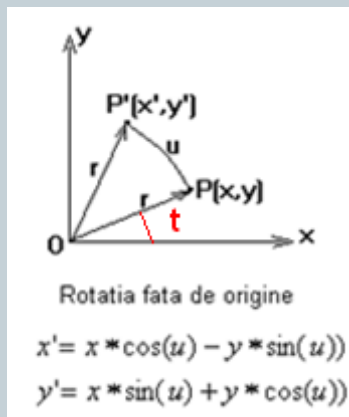
Efecte:.....

➤ $s_x = s_y$, scalare uniforma

Transformari geometrice 2D elementare(3)

7

Rotatia fata de origine

forma matriciala

$$\begin{bmatrix} x' & y' \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos(u) & \sin(u) \\ -\sin(u) & \cos(u) \end{bmatrix}$$

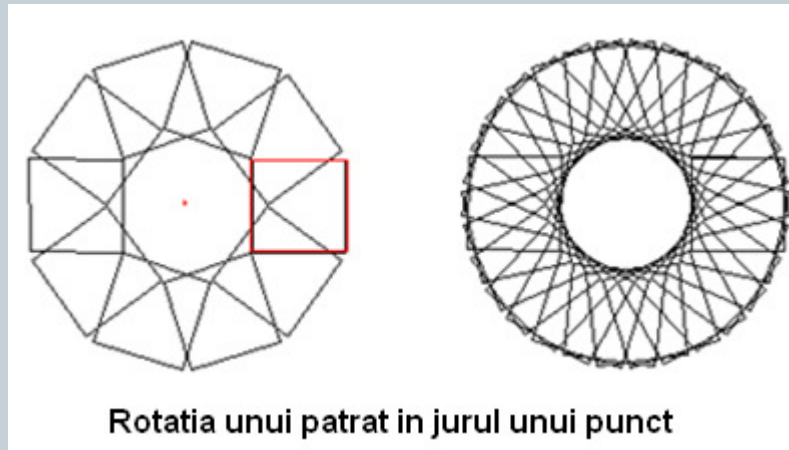
Rotatia fata de origine

$$x = r * \cos(t)$$
$$y = r * \sin(t)$$

Relatia dintre coordonatele carteziene si coordonatele polare ale unui punct

$$x' = r * \cos(t+u) = r * (\cos(t) * \cos(u) - \sin(t) * \sin(u)) = x * \cos(u) - y * \sin(u)$$

$$y' = r * \sin(t+u) = r * (\cos(t) * \sin(u) + \sin(t) * \cos(u)) = x * \sin(u) + y * \cos(u)$$

Transformari geometrice 2D fata de un punct oarecare din plan(1)

8

Scalarea fata de un punct oarecare din plan

- Punctul fix al transformarii este un punct oarecare $F(x_f, y_f)$ – coordonatele sale nu se modifica prin aplicarea transformarii.

- Scalarea se aplica vectorului FP :

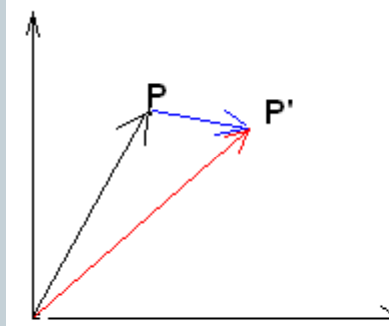
$$x' - x_f = s_x (x - x_f)$$

$$y' - y_f = s_y (y - y_f)$$

Rezulta:

$$x' = x \cdot s_x + x_f - x_f \cdot s_x$$

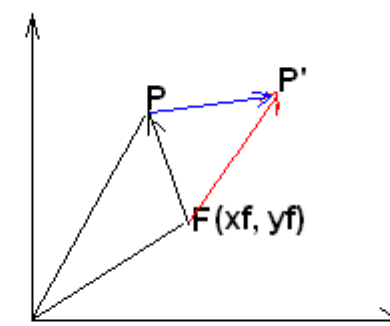
$$y' = y \cdot s_y + y_f - y_f \cdot s_y$$

Scalarea fata de origine

$$x' - 0 = s_x (x - 0)$$

$$y' - 0 = s_y (y - 0)$$

Scalarea fata de un punct F din plan

$$x' - x_f = s_x (x - x_f)$$

$$y' - y_f = s_y (y - y_f)$$

Nu poate fi exprimata printr-o matrice de 2x2!

Transformari geometrice 2D fata de un punct oarecare din plan(2)

9

Rotatia fata de un punct oarecare din plan

- Punctul fix al transformarii este $F(x_f, y_f)$
- Rotatia se aplica vectorului FP , in jurul punctului F :

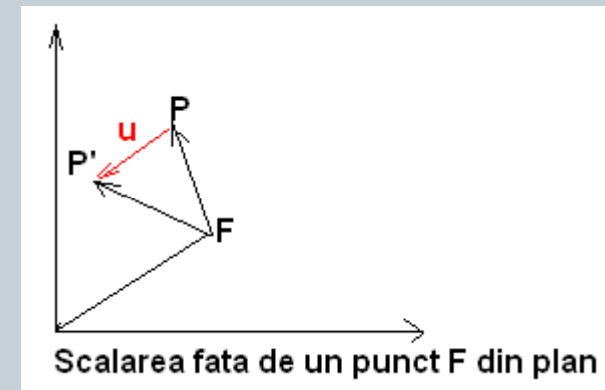
$$x' - x_f = (x - x_f) \cdot \cos(u) - (y - y_f) \cdot \sin(u)$$

$$y' - y_f = (x - x_f) \cdot \sin(u) + (y - y_f) \cdot \cos(u)$$

Rezulta:

$$x' = x \cdot \cos(u) - y \cdot \sin(u) + x_f - x_f \cdot \cos(u) + y_f \cdot \sin(u)$$

$$y' = x \cdot \sin(u) + y \cdot \cos(u) + y_f - x_f \cdot \sin(u) - y_f \cdot \cos(u)$$

Nu poate fi exprimata printr-o matrice de 2x2!

Compunerea transformarilor geometrice 2D

10

De ce este necesara?

- Pentru a aplica o singura transformare care inglobeaza o secventa de transformari elementare, in locul aplicarii in secventa a transformarilor elementare; de ex., se aplica tuturor varfurilor o transformare care inglobeaza scalare, rotatie si translatie in loc sa se aplice fiecarui varf secventa de transformari elementare.
- Matricea unei transformari compuse se obtine prin inmultirea matricilor transformarilor elementare. Exemplu:

$$RS = R * S = \begin{bmatrix} \cos(u) & \sin(u) \\ -\sin(u) & \cos(u) \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s_x & 0 \\ 0 & s_y \end{bmatrix}$$

RS # SR

$$SR = S * R = \begin{bmatrix} s_x & 0 \\ 0 & s_y \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos(u) & \sin(u) \\ -\sin(u) & \cos(u) \end{bmatrix}$$

- Translatia fata de origine nu poate fi reprezentata printr-o matrice de 2x2!
- Aceasta impune reprezentarea transformarilor in coordonate omogene:

Reprezentarea transformărilor geometrice 2D în coordonate omogene(1)

11

Coordonate omogene:

Un punct din plan, $P(x,y)$, se reprezintă în coordonate omogene printr-un vector

$$[xw, yw, w] \quad \text{sau} \quad \begin{bmatrix} xw \\ yw \\ w \end{bmatrix} \quad xw = x * w; yw = y * w; w - \text{orice număr real}$$

Exemplu: $P(2, 0.5) \rightarrow [2, 0.5, 1], [4, 1, 2], [20, 5, 10]$

Transformarea din coordonate omogene în coordonate carteziene:

$[xw \ yw \ w] \rightarrow P(x, y)$, unde:

- pentru $w \neq 0$, $x = xw/w$, $y = yw/w$
- pentru $w = 0$, P este un punct la infinit

Reprezentarea transformărilor elementare 2D în coordonate omogene(2)

12

Translația

$$\begin{bmatrix} x' & y' & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ t_x & t_y & 1 \end{bmatrix} \text{ sau } \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & t_x \\ 0 & 1 & t_y \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

Scalarea față de origine

$$\begin{bmatrix} x' & y' & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s_x & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ sau } \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} s_x & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

rotația față de origine

$$\begin{bmatrix} x' & y' & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} x & y & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \cos(u) & \sin(u) & 0 \\ -\sin(u) & \cos(u) & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ sau } \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \cos(u) & -\sin(u) & 0 \\ \sin(u) & \cos(u) & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

Transformările inverse ale transformărilor elementare

13

$T(t_x, t_y)$: matricea translației, în coordonate omogene

$S(0, 0, s_x, s_y)$: matricea scalariei față de origine, în coordonate omogene

$R(0,0,u)$: matricea rotației față de origine, în coordonate omogene

$$T(t_x, t_y)^{-1} = T(-t_x, -t_y)$$

$$S(0, 0, s_x, s_y)^{-1} = S(0, 0, 1/s_x, 1/s_y)$$

$$R(0,0, u)^{-1} = R(0, 0, -u)$$

Transformari geometrice 2D compuse(1)

14

Exemple de transformari compuse:

- Expresiile matematice ale scalării și rotației față de un punct oarecare din plan se pot obține prin compunerea următoarelor transformări:
 - Translația prin care punctul fix al transformării ajunge în origine: $T(-x_f, -y_f)$;
 - Scalarea / rotația față de origine: $S(o, o, s_x, s_y) / R(o, o, u)$;
 - Translația inversă celei de la punctul 1: $T(x_f, y_f)$.

Transformări geometrice 2D compuse(2)

15

Scalarea față de punctul F (xf, yf)

$$[x' \ y' \ 1] = [x \ y \ 1] \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ -x_f & -y_f & 1 \end{bmatrix}}_{T(-x_f, -y_f)} \underbrace{\begin{bmatrix} s_x & 0 & 0 \\ 0 & s_y & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}}_{S(0, 0, s_x, s_y)} \underbrace{\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ x_f & y_f & 1 \end{bmatrix}}_{T(x_f, y_f)}$$

Matricea transformării compuse:

$$M = T(-x_f, -y_f) * S(0, 0, s_x, s_y) * T(x_f, y_f)$$

Aplicarea transformării compuse:

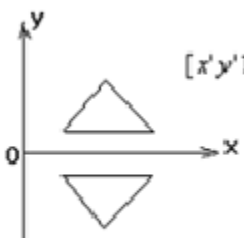
$$[x' \ y' \ 1] = [x \ y \ 1] * M$$

Alte transformari geometrice 2D(1)

16

Oglindirea

Fata de axa OX

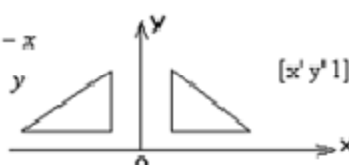

$$[x' y' 1] = [x y 1] \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ sau } \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$x' = x$$

$$y' = -y$$

Fata de axa OY

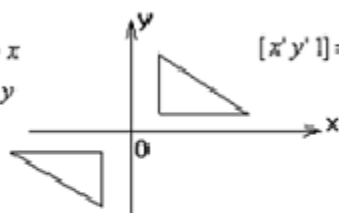

$$[x' y' 1] = [x y 1] \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ sau } \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$x' = -x$$

$$y' = y$$

Fata de origine

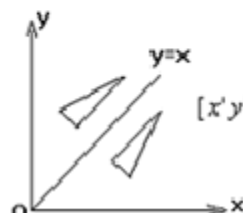

$$[x' y' 1] = [x y 1] \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ sau } \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$x' = -x$$

$$y' = -y$$

Fata de dreapta x=y

$$[x' y' 1] = [x y 1] \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \text{ sau } \begin{bmatrix} x' \\ y' \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x \\ y \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$x' = y$$

$$y' = x$$

Alte transformari geometrice 2D(2)

17

Oglindirea față de o dreaptă oarecare

Se exprima ca transformare compusa prin inmultirea matricilor care exprima urmatoarele transformari:

1. O translație, astfel încât dreapta sa treaca prin origine.
2. O rotație față de origine, a.î. dreapta să se suprapună peste una dintre axele principale.
3. Oglindirea față de axa principală peste care a fost suprapusă dreapta.
4. Rotația inversă celei de la punctul 2.
5. Translația inversă celei de la punctul 1.

În notație matricială:

$$\mathbf{M} = \mathbf{T} * \mathbf{R} * \mathbf{O} * \mathbf{R}^{-1} * \mathbf{T}^{-1} \text{ (folosind vectori linie) sau } \mathbf{M} = \mathbf{T}^{-1} * \mathbf{R}^{-1} * \mathbf{O} * \mathbf{R} * \mathbf{T} \text{ (folosind vectori coloana)}$$

Deduceti T, R, O, atunci cand dreapta este data printr-un punct, (xd, yd) si o directie, D[a, b].

Alte transformari geometrice 2D(4)

18

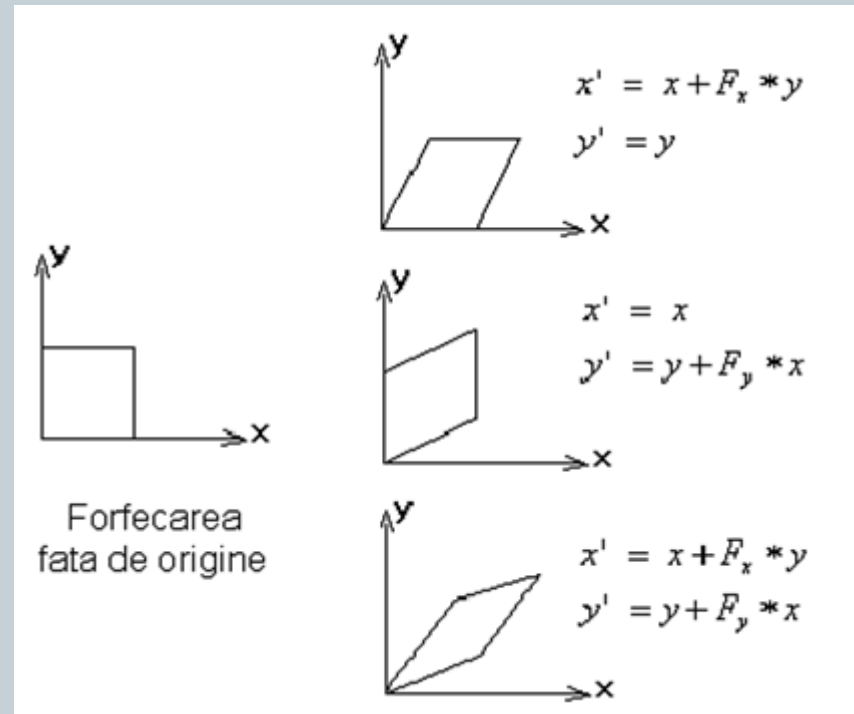
Forfecarea

Este definita prin 2 numere reale:

F_x : factorul de forfecare pe axa OX

F_y : factorul de forfecare pe axa OY

Deduceti formele matriciale ale transformarilor de forfecare:

Forfecarea fata de un punct oarecare din plan, (x_f, y_f) , exprimata ca transformare compusa:

1. Translatie prin care punctul (x_f, y_f) ajunge in origine
2. Forfecarea fata de origine
3. Translatia inversa celei de la pasul 1